

Polityka prorodzinna państwa

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Schemat](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: *Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci*, dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 8.01.2020 r.].

- Źródło: *Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych*, dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 27.10.2021 r.].
- Źródło: *Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny*, dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 27.10.2021 r.].
- Źródło: *Procedura przyjęcia do domu pomocy społecznej*, dostępny w internecie: domyopieki.pl [dostęp 8.01.2020 r.].
- Źródło: *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.*, dostępny w internecie: prawo.sejm.gov.pl [dostęp 3.04.2020 r.].

Polityka prorodzinna państwa

Źródło: Pixabay, domena publiczna.

Zgodnie z artykułem 18 Konstytucji RP, państwo zobowiązuje się do ochrony i wspierania polskich rodzin.

“ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.

Źródło: *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.*, dostępny w internecie: prawo.sejm.gov.pl [dostęp 3.04.2020 r.].

Zobowiązanie to realizowane jest zarówno poprzez stanowienie prawa (np. tzw. prawo rodzinne i opiekuńcze), jak i prowadzenie polityki (w tym wypadku polityki rodzinnej). W Polsce zajmują się tym różne instytucje – od ministerstwa właściwego do spraw rodziny i polityki społecznej po różnego typu agendy państwowe i samorządowe na poziomie lokalnym.

- Scharakteryzujesz funkcje i cele polityki RP w sferze wspierania rodziny.
- Przeanalizujesz instrumenty polskiej polityki prorodzinnej.
- Ocenisz działania państwa w sferze polityki prorodzinnej w Polsce.
- Zaproponujesz własną modyfikację zasad wdrażania przykładowego projektu polityki społecznej wspierającego polską rodzinę.

Dla zainteresowanych

Jakie instytucje chronią rodzinę?

Instytucje prawne prawa rodzinnego w Polsce

Bezpieczeństwo socjalne

Prawa socjalne – realizacja przez państwo i dylematy z tym związane

Przeczytaj

Polityka rodzinna w Polsce stanowi element szeroko rozumianej polityki społecznej.

Polityka społeczna

Polityka społeczna jest zorganizowaną działalnością państwa i jego instytucji. Służy do:

- zaspokajania potrzeb zbiorowych społeczeństwa;
- rozwiązywania problemów społecznych;
- zaspokajania indywidualnych potrzeb obywateli, którzy bez wsparcia państwa nie mogą ich zaspokoić samodzielnie.

We współczesnych społeczeństwach istotnym dopełnieniem tej polityki jest działalność szeroko rozumianych organizacji pozarządowych: związków zawodowych, organizacji pracodawców i organizacji społecznych.

Politykę społeczną można rozumieć na dwa sposoby:

- **w wąskim znaczeniu:** polityka socjalna państwa, czyli wsparcie materialne (finansowe, rzeczowe i organizacyjne) osób i rodzin, które z różnych powodów nie dysponują środkami wystarczającymi do przeżycia;
- **w szerokim znaczeniu:** polityka zaspokajająca pozagospodarcze potrzeby obywateli lub stwarzająca niezbędne i konieczne warunki do samodzielnego zaspokojenia tych potrzeb przez obywateli.

Świadczenia finansowe na rzecz rodzin

Indeks świadczeń rodzinnych jest obecnie dość rozbudowany, związany z konkretnymi sytuacjami rodzinnymi.

Polityka rodzinna: cele, funkcje, instrumenty

Działania polityczne adresowane bezpośrednio do rodzin to główny trzon polityki rodzinnej państwa. Jej instytucjonalnym wyrazem w Polsce jest np. ministerstwo właściwe ds. rodziny i polityki społecznej. Już sama nazwa tego ministerstwa wskazuje na wielowymiarowy charakter działania ukierunkowanego na rodzinę i wkraczanie jego polityki w zakres innych polityk państwa:

- demograficzną,
- zdrowotną,

- edukacyjną,
- mieszkaniową,
- migracyjną,
- zatrudnienia,
- zabezpieczenia społecznego i pomocy społecznej,
- ochrony środowiska,
- profilaktyki i zwalczania patologii społecznej.

Dlatego też w obszarze polityki społecznej wyróżnia się bezpośrednią politykę rodzinną.

Są to działania adresowane wprost do rodzin, mające wspomóc rodzinę, umożliwić realizację funkcji rodziny (głównie: prokreacyjnej, [ekonomicznej](#), [opiekuńczo-zabezpieczającej](#)) zgodne z aprobowanymi społecznie wzorami życia rodzinnego.

Powiązane ze sobą cele realizowane przez politykę rodzinną

- Wzrost dzietności rodzin (powiązanie polityki rodzinnej z funkcją prokreacyjną rodziny);
- inwestycja w kapitał ludzki, czyli wspieranie rodziców w utrzymaniu, wychowaniu i kształceniu dzieci (powiązanie polityki rodzinnej z [funkcją socjalizacyjną](#));
- pomoc rodzinom ubogim (powiązanie polityki rodzinnej z funkcją ekonomiczną rodziny);
- pomoc poszczególnym typom rodzin: niepełnym, wielodzietnym, z dziećmi niepełnosprawnymi (powiązanie polityki rodzinnej z funkcją opiekuńczo-wychowawczą rodziny).

Funkcje, jakie spełniają świadczenia społeczne, będące podstawowym instrumentem bezpośredniej polityki rodzinnej

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Instrumenty wsparcia wykorzystywane w polskiej polityce rodzinnej

Świadczenia rodzinne związane z różnymi sytuacjami rodzinnymi wynikającymi z faktu urodzenia dziecka i opieki nad nim

Aktualnie system świadczeń rodzinnych jest regulowany ustawowo:

“ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych

Art. 2

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego.
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
- 3) zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22a;
- 3a) świadczenia wypłacane przez gminy na podstawie art. 22b;
- 4) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- 5) świadczenie rodzicielskie.

Źródło: Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 27.10.2021 r.].

System ulg podatkowych związanych z sytuacją rodzinną podatnika

Należą do niego: możliwość wspólnego opodatkowania małżonków (przywilej ten dotyczy tylko formalnych małżeństw) i możliwość wspólnego opodatkowania dla rodzin niepełnych. Ponadto osoby niepełnosprawne mogą odliczać wydatki na cele rehabilitacyjne od dochodu do podatkowania. Według tej samej zasady odliczane są wydatki związane z odpłatnym kształceniem na studiach wyższych oraz dojazdy dzieci do szkół poza miejscem zamieszkania. Zwolnione z podatku są świadczenia rodzinne: zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne, zasiłki wychowawcze, zasiłki porodowe, jednorazowe zasiłki z tytułu urodzenia dziecka, świadczenia dla rodzin zastępczych, świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rzeczowe oraz stypendia.

Programy wspierania rodziny

Są to programy wykraczające poza standardowy system świadczeń rodzinnych, np.:

- program „**Rodzina 500 plus**” – czyli zasiłek w wysokości 500 zł wypłacany co miesiąc na każde dziecko, bez względu na dochód rodziny:

“ Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

Art. 4

1. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.
2. Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka.
3. Świadczenie wychowawcze przysługuje osobom, o których mowa w ust. 2, do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

Źródło: *Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci*, dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 8.01.2020 r.].

- **Karta Dużej Rodziny** – czyli system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin wychowujących co najmniej troje dzieci:

“ Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny

Art. 1

1. Ustawa określa zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny, zwanej dalej „Kartą”, sposób przyznawania im uprawnień oraz sposób realizacji i finansowania zadań wynikających z ustawy. 2. Uprawnienia przysługujące osobom posiadającym ważną Kartę polegają na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności.

Źródło: *Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny*, dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 27.10.2021 r.].

- program „**Dobry start**”, czyli tzw. wyprawka szkolna – wypłacane raz w roku świadczenie w wysokości 300 zł na uczące się w szkole dziecko do 20. roku życia (a w przypadku dziecka niepełnosprawnego – do 24. roku życia), niezależnie od dochodu rodziny.
- tzw. **becikowe** – jednorazowa zapomoga w wysokości 1000 zł przyznawana z tytułu urodzenia się dziecka; przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1922 zł.

Dodatkowo państwo wspiera wychowanie dzieci i młodzieży poprzez tworzenie i finansowanie infrastruktury opiekuńczo-wychowawczej, na którą składają się państwowe

żłobki, przedszkola i szkoły.

Słownik

dochód narodowy

równy dochodowi krajowemu netto (w odróżnieniu od PKB) – składają się na niego wszystkie dochody uzyskane w danym roku z dóbr produkcyjnych i konsumpcyjnych

ekonomiczna funkcja rodziny

funkcja polegająca na zabezpieczeniu potrzeb materialnych rodziny; składają się na nią takie aktywności, jak praca zawodowa, ale także pozyskiwanie, utrzymywanie i korzystanie z dóbr trwałych: mieszkania i jego wyposażenia, samochodu etc., oraz dóbr kapitałowych (akcji, obligacji, oszczędności); w zakresie funkcji ekonomicznej wykonywane są także różne czynności usługowe: aprowizacja, przygotowywanie posiłków, utrzymywanie czystości, dbałość o sprzęt i dobra indywidualne członków rodziny

opiekuńczo-zabezpieczająca funkcja rodziny

związana jest z koniecznością zapewnienia opieki dzieciom, które nie są w stanie samodzielnie zaspokajać swych potrzeb; ale również i innym członkom rodziny, którzy z racji choroby czy zaawansowanego wieku muszą korzystać z pomocy, jaką pozostali członkowie rodziny świadczą im w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb

PKB

czyli produkt krajowy brutto: jest to miara wielkości gospodarki danego kraju; składa się na nią wartość dóbr i usług wytworzonych w ciągu roku przez krajowe i zagraniczne firmy na terenie danego kraju

prokreacyjna funkcja rodziny

to funkcja, która zapewnia kobiecie możliwość urodzenia dziecka; funkcja ta ma również znaczenie dla społeczeństwa: dzięki niej następuje podtrzymanie ciągłości zbiorowości ludzkiej

redystrybucja

(z łac. *redistributio*, *re* – znów; *distributio* – podział); ponowny transfer (przeniesienie) jakiejś części majątku (kapitał, nieruchomości) z jednego podmiotu do drugiego za pomocą jakiegoś mechanizmu społecznego, np. finansowanie potrzeb społecznych z podatków, jak choćby pomoc społeczna czy opieka zdrowotna

socjalizacja

(z łac. *socialis* – społeczny, towarzyski); uspołecznienie, proces nabywania przez podmiot umiejętności (a przede wszystkim przyswajania systemu wartości, norm i wzorów zachowań akceptowanych i podtrzymywanych przez zbiorowość lub społeczeństwo); proces, w którym jednostka ze swoimi specyficznymi biologicznymi i psychicznymi dyspozycjami staje się dojrzała społecznie; w wyniku tego zostaje wyposażona w dynamicznie podtrzymywane w okresie całego życia zdolności i umiejętności skutecznego działania w obrębie całego społeczeństwa (jak i w poszczególnych jego elementach); proces powstawania i rozwoju osobowości zachodzący we wzajemnej zależności ze społecznie przekazywanym środowiskiem socjalnym i materialnym

socjalizacyjna funkcja rodziny

funkcja edukacyjno-wychowawcza, jaką dorośli członkowie rodziny pełnią w stosunku do dzieci; rodzina jest podstawową instytucją społeczną biorącą udział w procesie socjalizacji

transfer

inaczej: przenoszenie; np. w psychologii oznacza przenoszenie umiejętności nabytych w jednej dziedzinie na inną; w sporcie – przenoszenie zawodnika z jednej drużyny do drugiej za pośrednictwem umowy związanej z opłatami; w ekonomii – przenoszenie środków finansowych między dziedzinami, rachunkami czy grupami społecznymi

Schemat

Polecenie 1

Zapoznaj się z wynikami sondażu oraz dotyczącym ich schematem, a następnie wykonaj ćwiczenie.

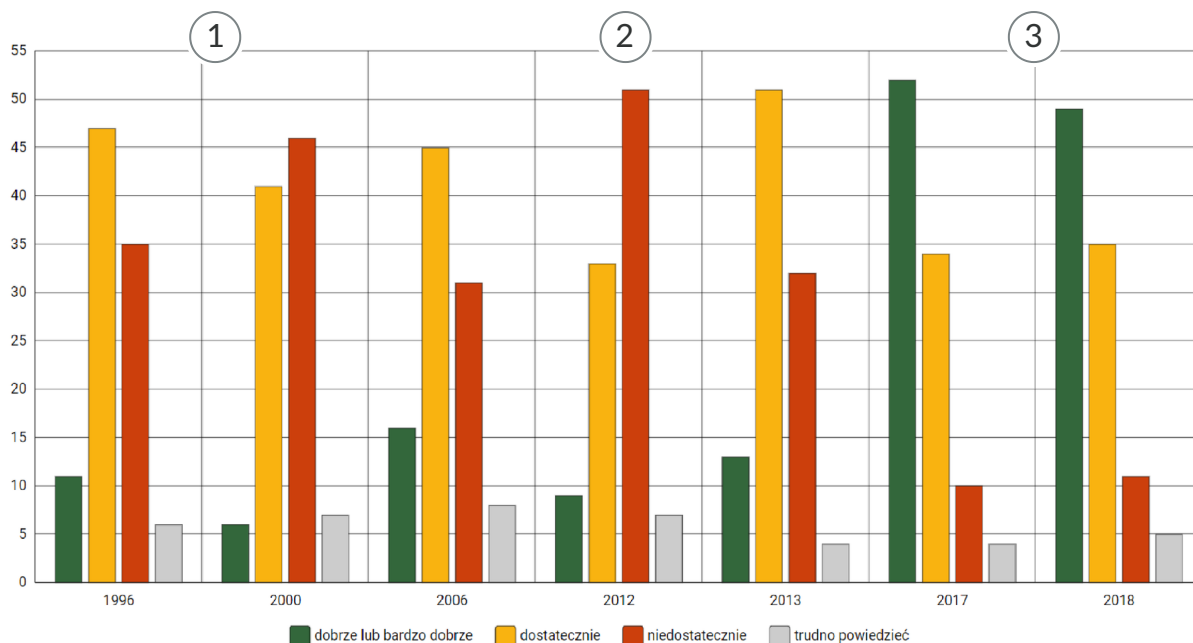
CBOS pyta:

Ludzie różnie oceniają obecną politykę państwa wobec rodziny. Stosując skalę ocen od „bardzo dobrze” do „niedostatecznie”, proszę powiedzieć, jak ocenia Pan(i) obecną politykę państwa wobec rodziny?

Oprac. na podst. CBOS *Polityka państwa wobec rodzin – oceny i oczekiwania*, Komunikat z Badań nr 83/2018, 2018 r. s. 2.

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Komentarz do badania CBOS

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ocena pomysłów na poszerzenie polityki prorodzinnej

Wydaje się, że poparcie dla instrumentów polityki rodzinnej wspierającej jednocześnie funkcje wychowawczą i materialną polskiej rodziny są powszechnie akceptowane przez Polaków. Wszystkie cieszą się poparciem ok. 80% badanych, bez względu na różnicowanie interesów rodzin mających i niemających dzieci oraz rodzin wychowujących dzieci w różnym wieku.

Oprac. na podst. CBOS *Polityka państwa wobec rodzin – oceny i oczekiwania*, Komunikat z Badań nr 83/2018, 2018 r. s. 6.

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 1

Poszukaj informacji na temat najbardziej znanego programu prorodzinnego, jakim jest rządowy program Rodzina 500 plus. Zapoznaj się z dotyczącymi go statystykami i spróbuj ocenić jego skuteczność.

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Zaznacz cele polityki społecznej.

- ☐ rozwiązywanie problemów społecznych
- ☐ pomnażanie bogactwa kraju
- ☐ postęp społeczno-gospodarczy
- ☐ zaspokajanie potrzeb zbiorowych społeczeństwa
- ☐ zaspokajanie indywidualnych potrzeb obywateli, którzy bez wsparcia państwa nie mogą ich zaspokoić samodzielnie]

Ćwiczenie 2

Zaznacz, które świadczenie jest świadczeniem rodzinnym.

- ☐ dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka
- ☐ Karta Dużej Rodziny
- ☐ jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka
- ☐ zwolnienie od podatku zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych, zasiłków wychowawczych, zasiłków porodowych, jednorazowego zasiłku z tytułu urodzenia dziecka, świadczenia dla rodzin zastępczych, świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rzeczowego oraz stypendiów

Ćwiczenie 3

Uzupełnij definicję brakującymi fragmentami.

Termin "[] rodzinna" oznacza różne formy działania [] i innych podmiotów na rzecz tworzenia warunków do powstawania, rozwoju i funkcjonowania []"

związków partnerskich

opieka

przedszkoli

prezydenta

rodzin

polityka

aktywność

państwa

gminy

Źródło cytatu: Bożena Balcerzak-Paradowska, *Rodzina i polityka społeczna na przełomie wieków*, Warszawa 2004, s. 140.

Ćwiczenie 4

Zdecyduj, które stwierdzenia są prawdziwe, a które fałszywe.

Stwierdzenie	Prawda	Fałsz
Urlop macierzyński przysługuje obojgu rodzicom.	☐	☐
Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej chroni małżeństwo, rodzinę i związki partnerskie.	☐	☐
Karta Dużej Rodziny nie przysługuje emerytom.	☐	☐
Urlop wychowawczy przysługuje obojgu rodzicom.	☐	☐
Polityka rodzinna państwa jest powiązana z polityką demograficzną.	☐	☐
Egalitaryzująca funkcja świadczeń społecznych polega na zmniejszaniu (łagodzeniu) różnic w poziomie życia rodzin.	☐	☐

Zapoznaj się z tekstem i wykonaj polecenie.

“ Procedura przyjęcia do domu pomocy społecznej

Główne punkty odbycia procedury umieszczenia osoby starszej w Domu Pomocy Społecznej to:

- Złożenie wniosku o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej do Ośrodka Pomocy Społecznej w miejscu zamieszkania Seniora (na terenie gminy stałego zameldowania wnioskodawcy). Po złożeniu wniosku pracownik socjalny Ośrodka przeprowadza wywiad środowiskowy. Zgodnie z prawem wywiad powinien mieć miejsce najpóźniej w ciągu 14 dni od daty złożenia wniosku.
- Przygotowanie wymaganych dokumentów w postaci: decyzji rentowej, emerytalnej, decyzji z KRUS, które potwierdzą dochody osoby ubiegającej się o miejsce w DPS. Jest to warunkiem ubiegania się o dofinansowanie do kosztów pobytu ze środków gminy dla osób lub rodzin, które nie są w stanie pokrywać pełnych kosztów miesięcznego utrzymania w placówce. Wnioskodawca musi również pisemnie wyrazić zgodę na odpłatność za pobyt w DPS. W tym celu wymagany jest jego własnoręczny podpis na stosownym oświadczeniu, które przygotowuje pracownik socjalny.
- Zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia uzyskane od lekarza rodzinnego. Ważną kwestią jest, żeby w treści zaświadczenia lekarz stwierdził, czy zachodzi konieczność pomocy ze strony osoby trzeciej, ewentualnie, że osoba ubiegająca się o skierowanie do DPS nie jest zdolna do samodzielnej egzystencji.

- Przygotowanie dokumentów, które poświadczą będą wysokość dochodów osób zobowiązanych do alimentacji (osób, które wspólnie zamieszkują). W pierwszej kolejności zalicza się do nich osoby najbliższe: współmałżonka, dzieci, rodziców itp. U tych krewnych również przeprowadzany jest wywiad środowiskowy.
- Jeśli ubiegający się posiada tytuł kombatancki lub był osobą represjonowaną w czasie wojny lub w okresie powojennym, również potrzebny jest odpowiedni dokument potwierdzający ten fakt.

Źródło: *Procedura przyjęcia do domu pomocy społecznej*, dostępny w internecie: domyopieki.pl [dostęp 8.01.2020 r.].

Uzasadnij twierdzenie, że państwo jedynie wspiera rodziny w funkcji opiekuńczo-zabezpieczającej w zakresie opieki nad osobami starszymi, a nie wyręcza rodzin w tym zakresie.

Ćwiczenie 6

Zapoznaj się z wykresem i wykonaj polecenie.

Oprac. na podst.: GUS, *Roczniki Statystyczne Rzeczypospolitej Polskiej*, stat.gov.pl [dostęp: 27.10.2021 r.].
Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Rozstrzygnij, którzy rodzice są mocniej wspierani przez państwo w wymiarze infrastruktury opiekuńczo-wychowawczej: rodzice dzieci w wieku 0–3 lat czy dzieci w wieku 4–6 lat.
Uzasadnij swoją odpowiedź.

Rozstrzygnięcie: rodzice dzieci w wieku 0–3 lat ▼

Uzasadnienie:

Ćwiczenie 7

Porównaj ze sobą dane na wykresach.

Wykres A

Oprac. na podst.: *Program Rodzina 500 plus po trzech latach funkcjonowania*, „Komunikat z badań” CBOS 52/2019.

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Wykres B

Oprac. na podst.: *Reakcje społeczne na rozwiązania tzw. Nowej Piątki PiS*, „Komunikat z badań” CBOS 45/2019.

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Wyjaśnij powiązanie między obiema opiniami badanymi przez CBOS, reprezentowanymi przez wykresy.

Zapoznaj się z fragmentem ustawy i wykonaj polecenie.

“ Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

Art. 4

1. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. (...)

Art. 5

Świadczenie wychowawcze przysługuje osobom, o których mowa w art. 4 ust. 2, w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko.

Źródło: *Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci*, dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 8.01.2020 r.].

Uzasadnij, że powoływany ustawą program, potocznie nazywany „500 plus”, może wspierać, poza funkcją socjalizacyjną, do której się bezpośrednio odwołuje, także funkcję prokreacyjną.

Dla nauczyciela

Autorka: Paulina Wierzbińska

Przedmiot: Wiedza o społeczeństwie

Temat: Polityka prorodzinna państwa

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, zakres rozszerzony

Podstawa programowa:

Zakres rozszerzony

IX. Sprawowanie władzy w Rzeczypospolitej Polskiej. Uczeń:

10) przedstawia działania państwa w sferze polityki prorodzinnej w Rzeczypospolitej Polskiej i dokonuje analizy tej polityki.

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje obywatelskie;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- charakteryzuje funkcje i cele polityki RP w sferze wspierania rodziny;
- analizuje instrumenty polskiej polityki prorodzinnej;
- ocenia działania państwa w sferze polityki prorodzinnej w Polsce;
- proponuje własną modyfikację zasad wdrażania przykładowego projektu polityki społecznej wspierającego polską rodzinę.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- rozmowa nauczająca z wykorzystaniem ćwiczeń interaktywnych;

- dyskusja za i przeciw;
- śniegowa kula.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda;
- telefony z dostępem do internetu.

Przebieg lekcji

Faza wstępna:

1. Wybrana osoba odczytuje temat lekcji: „Polityka prorodzinna państwa”, na forum klasy formułowane są cele zajęć.
2. Śniegowa kula. Uczniowie w parach przygotowują definicję polityki społecznej. Następnie łączą się w czwórki, porównują swoje pomysły, dyskutują i tworzą wspólną wersję propozycji. W kolejnym kroku łączą się w ósemki i coraz liczniejsze grupy, aż powstanie ogólnoklasowa wersja definicji. Chętna/wybrana osoba zapisuje propozycję na tablicy.

Faza realizacyjna:

1. Podział klasy na grupy. Każda z nich opracowuje fragment materiału z sekcji „Przeczytaj”. Po zakończeniu pracy przedstawiciele zespołów prezentują przydzielone zagadnienie. Pozostali uczniowie sporządzają notatki, mogą zadawać pytania i weryfikować przedstawione informacje.
2. Uczniowie zapoznają się z multimedium w sekcji „Schemat”. Wynotowują najistotniejsze informacje. Następnie wykonują polecenia i ćwiczenia dołączone do materiału.
3. Dyskusja na temat: „Czy pomoc rodzinom w Polsce jest wystarczająca?”. Uczniowie przedstawiają swoje argumenty, kontrargumenty i opinie. Na zakończenie chętna/wybrana osoba dokonuje podsumowania.
4. Uczniowie dobierają się w pary i wykonują ćwiczenia nr 5–8. Następnie konsultują swoje rozwiązania z inną parą uczniów i ustalają jedną wersję odpowiedzi.

Faza podsumowująca:

1. Omówienie ewentualnych problemów z rozwiązaniem ćwiczeń i poleceń z sekcji „Sprawdź się”.
2. Omówienie przebiegu zajęć, wskazanie mocnych i słabych strony pracy uczniów, udzielenie im informacji zwrotnej.

Praca domowa:

1. Uczniowie wykonują ćwiczenia interaktywne, których nie rozwiązywali na zajęciach.

Materiały pomocnicze:

- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, isap.sejm.gov.pl.
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, isap.sejm.gov.pl.
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, isap.sejm.gov.pl.

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania multimedium:

- Uczniowie mogą przygotować prezentację nt. polityki prorodzinnej innego europejskiego kraju.